

NIEUWSBRIEF GGZ BERAAD

OVERIJSSEL *** 20 JULI 2022 *** zomer-editie

---

*Stichting GGZ Beraad Overijssel (2011) is een **onafhankelijk** regionaal verbindend platform voor en door inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Het Beraad richt zich op actieve cliënten, ervaringsdeskundigen en bondgenoten. Het GGZ Beraad jaagt aan, informeert & emancipeert. Ons directe werkgebied is de Kop van Overijssel, Zwolle-Kampen en het Vechtdal. Het Beraad werkt zonder subsidie en bestaat uit een bestuur en sympathisanten. De Nieuwsbrief verschijnt elke maand. Deze editie telt 7 pagina's.*

'GEM' PROJECT STIMULEERT INTENSIEVE SAMENWERKING VAN ZORG IN DEVENTER

Twee ton. Dat is de toegekende bijdrage vanuit het ministerie voor betere zorgverbindingen in Deventer. Het 2-jarige samenwerkingsproject luistert naar de naam 'Mental Health Hub'. Dimence, de Vriendendiensten en de gemeente zijn de kartrekkers.

Het project wordt ondersteund door het landelijk initiatief *Ecosysteem Mentale Gezondheid* (GEM). In het GEM zitten zorgverzekeraars Nederland, De Vereniging Nederlandse Gemeenten, De Nederlandse GGZ, MIND, De Nieuwe ggz en Phrenos.

Deventer is naast Doetinchem de enige plek in Nederland waar dit innovatief project wordt uitgerold. De benodigde subsidie is verstrekt per 1 januari 2022 vanuit het departementaal programma 'Veerkracht in de Wijk'. Het project richt zich op het bouwen van een sterk netwerk van burgers, ervaringsdeskundigen, familieleden, zorgprofessionals en zorg- en welzijnsorganisaties dat mensen bijstaat op het gebied van mentale gezondheid. Het landelijke 'ecosysteem mentale gezondheid' (GEM) vormt de basis voor de aanpak. GEM wil de geestelijke gezondheidszorg (ggz) veel meer in verbinding brengen met de samenleving en zet in op het voorkomen van psychische problemen.

Op de website van het ministerie staat: "In Deventer zijn de kosten voor mentale zorg hoger dan je op basis van demografische gegevens verwacht. Ook stijgen de kosten harder dan elders. Zou het kunnen dat de ggz niet alleen mentale problemen behandelt, maar ook sociaal-maatschappelijke? Behalve dat cliënten vaak niet tevreden zijn over de behandeling, leidt het tot wachtlijsten, en zowel tot over- als onderbehandeling."

Directeur Lori van Egmond van de Vriendendiensten Deventer: "Mentaal lijden hoort bij het leven. Niet iedereen met mentale problemen hoeft in de ggz te belanden", legt Lori uit. "Als een dierbare overlijdt, als je schulden hebt of slaapproblemen, kun je het mentaal zwaar hebben. Deze mensen moet je helpen bij het oplossen van hun problemen. Maar die moeten niet worden doorverwezen naar de ggz. Dat gebeurt nu te vaak."

Nu de subsidie van 200.000 euro binnen is, gaan de drie initiatiefnemers aan de slag met het opbouwen van het netwerk. "We zijn begonnen met een kick-off waarbij we alle partners bij elkaar brachten. Dan komt er een cijferanalyse waarbij we op wijkniveau in kaart brengen

hoeveel gebruik er wordt gemaakt van de ggz, hoeveel problemen er zijn met schulden enzovoort”, vertelt projectmedewerker Wiedemeyer van Dimence.

Daarna wordt gekeken wat per wijk de beste oplossing kan zijn. Dat gebeurt in zogenoemde ‘VeranderAteliers’. Wiedemeyer geeft als voorbeeld: “In die VeranderAteliers kijken we wat er nodig is en wie daarbij kan helpen. Op scholen in de Vijfhoek zou je bijvoorbeeld mentale gymnastiek kunnen geven, terwijl je in wijken waar de doorverwijzing naar de ggz hoog is, kijkt of mensen niet makkelijker gebruik kunnen maken van het maatschappelijk werk team van de gemeente.”

Bron: persbericht Dimence en artikel de Stentor, beide januari 2022

In de volgende editie van de Nieuwsbrief stellen we 11 vragen over het Deventer project aan onafhankelijk coördinator Pelle Oosting

ZWOLSE DAKLOZENOPVANG DE HERBERG KRIJGT EENPERSOONS KAMERS

Eind juni is een interne verbouwing gestart van de Herberg, de Zwolse centrale opvangplek voor dak- en thuislozen aan de Nijverheidstraat. Na de verbouwing slapen de meeste Herberggasten niet langer op zalen, maar krijgen ze een slaapplek op een eenpersoonskamer én 24 uren opvang. Het ministerie van VWS heeft hiervoor €1 miljoen subsidie verleend.

Door het inrichten van eenpersoonskamers krijgen de gasten meer comfort in de opvang. Wethouder Dorrit de Jong: “Voor mensen die dakloos zijn, is rust en veiligheid heel belangrijk. Een eigen plek in de centrale opvang kan die bieden.”

Uit ervaringen elders in het land blijkt dat de duur van het verblijf in de opvang afneemt door de komst van eenpersoonskamers. De rust en stabiliteit die de kamers bieden, lijken een positieve invloed te hebben op het werken aan zelfstandigheid. Ook het aantal incidenten in de opvang neemt naar verwachting af.

Na de verbouwing van de Herberg zijn er 35 eenpersoonskamers. Verder worden er 3 tweepersoons slaapkamers gerealiseerd en blijven er 4 slaapzalen waar 4 á 5 mensen kunnen overnachten. Deze meer persoonskamers zijn bedoeld voor mensen die geen recht hebben op opvang (in onze regio). Deze mensen hoeven dus niet op straat te slapen, maar vangen we op totdat er een goede overdracht is gedaan naar een alternatieve verblijfplaats of naar een andere regio. Ook geven de meer persoonskamers in de winter iets meer ruimte om mensen op te vangen als dat nodig is.

Gemiddeld verblijven er nu per nacht ongeveer 40 mensen in de Herberg.

Tijdens de verbouwing verblijven de Herberggasten in de tijdelijke units die in de coronatijd op het terrein zijn geplaatst.

Het belangrijkste doel van de opvang van dak- en thuislozen is dat de mensen zo snel mogelijk weer zelfstandig kunnen wonen. Hier past 24 uren opvang en activatie bij. Mensen zullen daarom niet de hele dag op hun kamer verblijven. Zwolle Actief en de samenwerkingspartners helpen de mensen bij een daginvulling. De meeste mensen zullen dus, net als nu, de Herberg ‘s ochtends verlaten en ‘s avonds weer terugkeren. De nieuwe situatie biedt echter meer maatwerkmogelijkheden passend bij de persoonlijke situatie van mensen.

Sinds 2009 wordt er nachtopvang geboden door stichting de Herberg in de regio IJssel-Vecht. Stichting De Herberg is onderdeel van RIBW Overijssel. De gemeenten in de regio IJssel-Vecht zijn opdrachtgever voor het RIBW Overijssel. Woningcorporatie SWZ is de eigenaar van het pand. De verwachting is dat de verbouwing in december wordt afgerond.

Bron: persbericht gemeente Zwolle juli

GGZ TERREIN DEVENTER KRIJGT MOGELIJK HEKKEN DOOR UITBREIDING TRANSFORE

Stichting Transfore overweegt nieuwbouw op Brinkgreven, het terrein in Deventer voor geestelijke gezondheidszorg. Het gaat om beveiligde zorg, voor nu nog zo'n veertig forensisch patiënten. Dat zijn mensen die behandeld worden omdat zij delicten hebben gepleegd of dreigen te plegen.

Transfore, onderdeel van de Dimence Groep, behandelt al mensen met deze achtergrond op Brinkgreven en wil het *aantal plekken uitbreiden*. Verschil met de huidige behandelplekken (voor verblijf en nacht) is dat de nieuwe plekken met hogere veiligheidseisen worden ingericht. Concreet betekent dat, dat er hekken rond het nieuwe complex komen van 5,5 meter. Ook wordt er veel met videobewaking gewerkt. De doelgroep heeft dan ook een hoger risicoprofiel.

Brinkgreven, gelegen tussen stad en Schalkhaar, is ingericht als open, parkachtig terrein. Het beoogde stukje van het terrein voor de nieuwbouw ligt in het groen, aan de rand richting de Rielerenk. Nieuwbouw (en hekken) worden passend en weinig opvallend in de natuurlijke omgeving ingepast, aldus woordvoester Ellen Reusen. Transfore zegt dat het doorgaan van het plan nog *niet definitief* is, ook vanwege de stijgende kosten in de bouw.

Op 14 juni en 12 juli waren er inloopavonden voor belangstellenden. Dimence: "Het is naar onze inschatting gelukt om ruimte te bieden aan emoties, zoals gevoelens van onveiligheid en onzekerheid, en hierover open in gesprek te gaan. We weten ook dat er nog mensen zijn die graag naar de inloopavonden hadden willen komen. Op dinsdag 13 september organiseren we daarom een nieuwe bijeenkomst. Op zaterdag 8 oktober organiseren we een locatiebezoek."

Omwonenden zijn ook per brief geïnformeerd.

Als de uitbreiding op het Brinkgreven terrein doorgaat, kunnen cliënten vanuit de kliniek in Balkbrug verhuizen naar Deventer. Dit zou het einde betekenen van de roemruchte 'gevangenis' Veldzicht, dat ooit begon als een bedelaarskolonie.

Meer info op www.transfore.nl/uitbreiding

Bron: artikel in de Stentor van 9 juni jl. en website Transfore, juni

NEXUS NIEUWE NAAM VOOR ZELFREGIECENTRUM DE RUIMTE IN ZWOLLE

Herstelcentrum de Ruimte heeft sinds deze maand een nieuwe naam: Zelfregiecentrum Nexus. Als ondertitel is gekozen voor *Ruimte voor zelfregie en herstel Zwolle*. De aan de RIBW Overijssel gelieerde organisatie aan de Fresiastraat is na vijf jaar een nieuwe richting ingeslagen. Het accent ligt nu meer op de ontwikkeling van jezelf.

Nexus heeft door de week heen een vast aanbod aan trainingen, cursussen en thema-ochtenden. Zo kun je bij Nexus - een woord dat verbinding betekent – meedoen aan de WRAP, aan Mindfulness, *Herstellen doe je zelf* of Honest open & proud. Maar je kunt ook meedoen aan een wandeling of gitaarles.

Er is twee keer per week een inloop: op maandag van 10.00 tot 11.00 uur en vrijdag van 13.00 tot 15.00 uur. Je kunt dan kennismaken met het begrip herstel, met Nexus en met de ervaringsdeskundige coaches Femmy Dekker en John Schilder.

Op 29 augustus begint Sander Bartels als coördinator van Nexus. Zijn eerste uitdaging is om een nieuw onderkomen te vinden voor Nexus. Het huurcontract van de ruimte in de Pierik eindigt namelijk rond half september.

Meer info op www.nexuszwolle.nl

NIEUWE VISIE OP MEDEZEGGENSCHAP RIBW OVERIJSSSEL

De RIBW in Overijssel kent een mooie traditie in medezeggenschap. Tot enkele jaren terug had bijna iedere stad één of meerdere partnerberaden voor lokaal overleg van cliënten en begeleiders. Het dekkende patroon van lokale raden is de afgelopen jaren afgekalfd, maar gelukkig ligt er nu een nieuwe visie op medezeggenschap. Hierbij hebben bestuur, de Ondernemingsraad (OR), de Centrale Cliëntenraad (CCR) en de naastbetrokkenraad evenveel in de melk te brokkelen. Het is bijzonder dat de raad voor naasten zo duidelijk een gelijkwaardige positie krijgt.

De RIBW wil een open organisatie zijn, waarin ook onderwerpen worden aangedragen die buiten de reikwijdte vallen van het formele advies en instemmingsrecht. De RIBW wil veel tijd, veel mensen en kennis investeren in de medezeggenschap omdat dit leidt tot betere kwaliteit van beleid en betere keuzes in het belang van cliënten.

Omdat de lokale partnerberaden nagenoeg verdwenen zijn, worden lokale en regionale vraagstukken behartigd door de CCR.

De toekomst zal leren of er bij de RIBW een democratische, gelijkwaardige en dynamische uitwisseling zal ontstaan.

Bron: bericht op website RIBW juli

CORRECTIE

In de nieuwsbrief van 8 juni stond per abuis dat Tactus sinds kort fysieke lotgenotengroepen aanbiedt voor vrouwen die te maken hebben met huiselijk geweld. De organisatie die de groepen draait is *Intact Herstel en Zelfhulp* en niet Tactus.

De groep komt eens in de twee weken bij elkaar op maandagavond. In de Nieuwsbrief stond per abuis een locatie vermeld. Voor de *juiste locatie*, meer info of aanmelding mail of bel naar sylvie.spoelstra@tactus.nl [06- 109 282 05].

ONGEZONDE FINANCIËLE POSITIE STICHTING FOCUS

Niet alle herstelinitiatieven hebben hun begroting op orde, ook al komen er dit jaar Oranjefonds gelden aan. We schreven eerder over de financiële problemen bij stichting Focus in Zwolle. De organisatie kwam twee jaar terug in moeilijkheden, nadat bleek dat er acht jaar lang geen pensioenpremie was afgedragen voor het personeel. Deze kosten moeten alsnog aan het pensioenfonds worden overgemaakt.

Uit de cijfers van het financiële jaarverslag over 2021, dat te vinden is op de (oude) website van Focus, blijkt de schuld nog groot.

De Nieuwsbrief legde de jaarrekening voor aan een financieel expert.

“Deze jaarrekening 2021 is opgesteld volgens het continuïteitsprincipe. Dit betekent dat er niet wordt uitgegaan van een faillissement of liquidatie van de stichting. Als dat zo zou zijn moet je liquidatiecijfers opstellen. Je geeft dan eigenlijk toe dat je niet meer levensvatbaar bent en dat is het begin van het einde. Maar hier wordt dus uitgegaan van continuïteit van de stichting, en de onderbouwing door het bestuur daarbij is volgens de accountant voldoende.”

“Ik vind dat een grote wassen neus want Focus is technisch failliet. Het werkkapitaal is EUR 282.916 negatief. Dit betekent dat wanneer de vorderingen en schulden op korte termijn ingelost zouden moeten worden ze dit bedrag te kort komen. Zie pagina 10. Die schulden zijn voor een groot gedeelte de achterstallige pensioenpremies. Nergens staat hoe en wanneer deze afbetaald gaan worden. Ze worden onder de kortlopende schulden verantwoord door de accountant. En de termijn daarvoor is één jaar. Dat is natuurlijk niet een realistisch scenario.”

“Terug naar de continuïteit; het bestuur verwacht de komende jaren geen continuïteitsproblemen en een toename van de kasstromen. Hoe dan?? Hier wordt niets over meegedeeld maar lijkt me essentieel! Ze zijn in ieder geval niet op de goede weg met een daling van de liquide middelen van EUR 75.218 eind 2020 naar EUR 31.963 eind 2021.”

De Nieuwsbrief vraagt een reactie aan het bestuur van Focus. Voorzitter Steven Makkink: “Focus kan met vertrouwen de toekomst tegemoet treden. Ook de regiogemeenten zien inmiddels de toegevoegde waarde van hetgeen Focus te bieden heeft als het gaat om het versterken van de sociale en maatschappelijke positie van de psychisch kwetsbare burger. Daarnaast biedt het participeren in het landelijke programma Herstel Dichtbij van MIND en het Oranje Fonds de kans voor een verdergaande inhoudelijke ontwikkeling.”

“Focus er evenzeer verguld mee dat naast de respectievelijke gemeenten ook het bedrijfsleven haar maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt. Hornbach heeft bijvoorbeeld Focus uitgekozen voor de actie Hornbach Helpt. Hierbij gaat het om het bouwen van een prieel, het updaten van de kampvuurkuil en het bouwen van een schuur om het terrasmeubilair in op te bergen.”

“Het faciliteren van herstel en het bevorderen van sociale inclusie vraagt om de gezamenlijke inspanning van meerdere relevante actoren. Vanuit Focus zijn wij wat dat betreft inspirerend present.”

WO 7 SEPT, UTRECHT: TALKSHOW MIND OVER KANSEN CLIËNTENBEWEGING

“Onverminderd lange wachttijden, een stijgende zorgbehoefte, forse personeelstekorten. Er is sprake van een crisis in de ggz. Meer van hetzelfde gaat de problemen niet oplossen.

De cliënten- en naastenbeweging pleit al sinds jaar en dag voor een andere aanpak: ruimte voor het eigen verhaal, oog voor de sociale en maatschappelijke context, ontwikkelings- en

participatiemogelijkheden, ruimte om met passende zorg en ondersteuning het leven te leiden dat bij je past.”

“Veel zelfregie- en herstelinitiatieven geven al inhoud aan deze visie. Steeds meer zorgaanbieders zijn bereid het roer om te gooien. Gemeenten zoeken naar wegen om de inclusieve samenleving vorm te geven. De urgentie om goede initiatieven te bundelen en op te schalen wordt door alle partijen gevoeld. Alleen door samen te werken kunnen we de positie van psychisch kwetsbare burgers werkelijk verbeteren.”

“Maar hoe gaan we dat aanpakken?”

In de vorm van een talkshow met inspirerende gesprekspartners verkennen de scheidende beleidsmedewerkers van MIND, Nic Vos de Wael en Steven Makkink, de mogelijkheden om vanuit de crisis in de ggz te komen tot een samenlevings-brede aanpak voor psychisch kwetsbare burgers. Het is de hoogste tijd om echt werk te maken van de idealen van de cliëntenbeweging.”

De titel van de bijeenkomst is ‘Crisis in de ggz: een kans voor de cliëntenbeweging?’ Met als ondertitel ‘Samen op weg naar een *duurzame* positieverbetering van burgers met een psychische kwetsbaarheid”.

Nic en Steven tonen na jarenlange inzet ook hun frustratie, als ze in de uitnodiging een toelichting geven bij het gebruik van het woord 'duurzaam': “We hebben het inmiddels **helemaal gehad** met pilots zonder implementatieverplichting, kleinschalige knuffelinitiatieven die zichzelf bewezen hebben maar die vervolgens aangewezen blijven op tijdelijke financiering, inspirerende projecten waarbij na beëindiging niets met de resultaten wordt gedaan, het zoveelste experiment terwijl er al voldoende *evidence* is dat het anders moet en kan.”

Wat Nic en Steven betreft moet het dus anders in de GGZ en met de cliëntenbeweging!

De bijeenkomst vindt plaats op woensdag 7 september 2022 van 14.00-16.00 uur met aansluitend een borrel. De locatie is bij Enik, Vaartscherijnstraat 51 3523 TB Utrecht. Wil je je opgeven voor deelname? Mail dan naar info@ggzberaad.nl dan sturen we jou de link van MIND door.

Bron: mailing MIND, juli

KORT

- Vooraankondiging: op zaterdag 10 september houdt Ixta Noa Enschede een open dag. Het pand aan de Molenstraat 30 wordt in de toekomst uitgebreid.

OM OVER NA TE DENKEN: PLEIDOOI VOOR EEN VRIJE GELDSTROOM

Burgers4Burgers is een klein collectief van professionals dat in Veenendaal herstelondersteunende werkzaamheden verricht, deels in herstelwerkgroepen. Ervaringswerker Hans van Eeken is één van de vier medewerkers. Volgens hem en zijn collega's is er een *verbeterde vorm van financiering* nodig om burgerinitiatieven, die juist gebaat zijn bij het experimenteren in een vrije ruimte, hun belangrijke innovatieve functie te laten uitoefenen.

Waar zij dan ook voor pleiten is een financieringsvorm specifiek gericht op kleinschalige initiatieven in wijken en buurten.

Projectfinanciering blijkt belemmerend te werken, vandaar dat zij graag zouden zien dat er door VWS en gemeenten een 'vrije geldstroom' wordt ingericht, waarbij burgerinitiatieven hun praktijken voor 3 tot 5 jaar gefinancierd kunnen krijgen.

Verder zouden de eisen die hieraan gesteld worden meer gericht dienen te zijn op kwaliteit en continuïteit, in plaats van gedwongen samenwerking met allerlei systeempartijen.

Dit laatste blijkt keer op keer de dood in de pot te zijn, omdat die samenwerkingen de noodzakelijke vrije ruimte vrijwel altijd beperken.

Het ministerie stelt tot nu toe nog wel als voorwaarde dat een uitgewerkte subsidieaanvraag door een hoofdaanvrager afkomstig van een zorg- of onderzoekinstelling wordt ingediend.

VRIJE GELDSTROOM VOOR PROJECT GGZ MAKELAAR

Dankzij een subsidie van de provincie en een bijdrage van de gemeenten Staphorst en Zwartewaterland, kan het GGZ-beraad het project *GGZ-makelaar* starten zonder systeempartij. Via de drie potjes met geld kunnen tot eind 2023 twee ervaringsdeskundige kwartiermakers aan de slag voor acht uur per eerdergenoemde gemeente, zonder dicht getimmerde voorwaarden vooraf. De GGZ-makelaar sluit aan bij inwoners en stimuleert initiatieven als een kookclub, een inloop en peer support. In de volgende Nieuwsbrief stellen de makelaars zich aan ons voor.

Reageren, kopij? Mail info@ggzberaad.nl of secretaris: s.hofstra@ggzberaad.nl (Sibrand) Website www.ggzberaad.nl
Postadres stichting GGZ Beraad: Postbus 473, 8000 AL Zwolle. Rek.nr: NL52RABO0136732259 Rabobank Enschede